

(๓๑)
คำพิพากษา

สำหรับศาลใช้

คดีหมายเลขดำที่ อ๑๗๕๘/๒๕๖๓
คดีหมายเลขแดงที่ อ๓๔๐/๒๕๖๕

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลแขวงดุสิต

วันที่ ๑๖ เดือน มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๕

ความอาญา

ระหว่าง	{	พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีศาลแขวง ๓	โจทก์
		นายไพศาล จันปาน	จำเลย

สำเนาถูกต้อง

(นายกอบชัย ศรีแสงฉาย)
เจ้าพนักงานศาลยุติธรรมชำนาญการ ปฏิบัติราชการแทน
ผู้อำนวยการสำนักอำนวยการประจำศาลแขวงดุสิต
31 มี.ค. 2565

เรื่อง ความผิดต่อพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน

โจทก์ฟ้องว่า เมื่อวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ เวลากลางวันต่อเนื่องถึงเวลากลางคืน หลังเที่ยง จำเลยกับบุคคลผู้มีชื่อรวมประมาณ ๑๐,๐๐๐ คน ซึ่งมีจำนวนตั้งแต่ห้าคนขึ้นไป รวมตัวชุมนุมหรือมั่วสุมหรือกระทำการใดอันเป็นการยุยงให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยที่ บริเวณอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร จากนั้นเคลื่อนขบวนไปยังหน้า ทำเนียบรัฐบาลเพื่อเรียกร้องให้นายกรัฐมนตรีลาออก แก้ไขรัฐธรรมนูญและแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับ สถาบันพระมหากษัตริย์ อันเป็นการฝ่าฝืนข้อกำหนด ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามความในมาตรา ๙ ประกอบมาตรา ๑๑ แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๘ ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๓ ข้อ ๑ เหตุเกิดที่แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร

/ขอให้ลงโทษ...

๒ -

ขอให้ลงโทษตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘

มาตรา ๙,๑๑, ๑๘

๕.

จำเลยให้การปฏิเสธ

พิเคราะห์พยานหลักฐานโจทก์และจำเลยแล้ว ข้อเท็จจริงเบื้องต้นฟังได้ว่า เมื่อวันที่

๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๓ นายกรัฐมนตรีประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความร้ายแรงในเขตท้องที่

กรุงเทพมหานคร โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๑๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ เวลา ๔ นาฬิกา เป็นต้นไป

ตามประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความร้ายแรงในเขตท้องที่กรุงเทพมหานคร เอกสารหมาย จ.๕

และในวันเดียวกัน นายกรัฐมนตรีออกคำสั่งตามความในมาตรา ๙ ประกอบมาตรา ๑๑ วรรคสอง

แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ ออกข้อกำหนด ข้อ ๑

ว่า “ห้ามมิให้มีการชุมนุมหรือมั่วสุมกัน ณ ที่ใด ๆ ตั้งแต่ห้าคนขึ้นไป หรือกระทำการใดอันเป็นการยุยง

ให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อย” ตามข้อกำหนดออกตามความในมาตรา ๙ ประกอบมาตรา ๑๑

แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม

พ.ศ. ๒๕๖๓ เอกสารหมาย จ.๗ วันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ มีกลุ่มผู้ชุมนุมมารวมตัวกันที่บริเวณ

ถนนรอบอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ โดยมีจำเลยร่วมอยู่ในกลุ่มดังกล่าว คดีมีปัญหาคือต้องวินิจฉัยว่า

จำเลยกระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ โจทก์มีพยานตำรวจโทวิบูลย์ นนทะแสง สารวัตรสืบสวน

/กองกำกับการ...

กองกำกับการสืบสวน ๔ กองบังคับการสืบสวนสอบสวนตำรวจนครบาล เป็นพยานเบิกความว่า ก่อนเกิดเหตุ กลุ่มเฟซบุ๊กเพจแนวร่วมธรรมศาสตร์และการชุมนุมและเพจเยาวชนปลดแอก นัดชุมนุม บริเวณอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิในวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ เวลา ๑๖ นาฬิกา ตามรายงานการสืบสวน เอกสารหมาย จ.๓ แผ่นที่ ๒ ถึงแผ่นที่ ๔ พยานได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาให้รับผิดชอบดูแล การชุมนุมในพื้นที่อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิโดยทำหน้าที่ถ่ายรูปผู้ชุมนุมที่กระทำผิดกฎหมาย เมื่อวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ เวลาประมาณ ๑๕ นาฬิกา พยานลงพื้นที่อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ พบผู้ร่วมชุมนุมประมาณ ๒๐ คน และเพิ่มจำนวนขึ้นจนมีจำนวนหลายพันคน ระหว่างที่พยานสังเกตการณ์อยู่นั้น พยานเห็นจำเลย ยืนอยู่ที่พื้นถนนร่วมกับกลุ่มผู้ชุมนุมอื่น จึงถ่ายรูปจำเลยไว้ตามรายงานการสืบสวนเอกสารหมาย จ.๓ แผ่นที่ ๑๒ แผ่นที่ ๓๖ และภาพถ่ายกับภาพเคลื่อนไหวตามวัตถุพยานหมาย วจ.๑ เวลาประมาณ ๑๘ นาฬิกา มีการประกาศเคลื่อนขบวนไปที่ทำเนียบรัฐบาล พยานจึงสะกดรอยตามไปจนถึงบริเวณ แยกพญาไท พยานเห็นจำเลยยกแผงกันจราจรมากันทางไม่ให้รถจากถนนศรีอยุธยาผ่านมายัง แยกพญาไท เพื่อให้ผู้ชุมนุมสามารถเคลื่อนขบวนได้อย่างสะดวก ผู้ชุมนุมเคลื่อนขบวนไปถนนพญาไท ตรงไปแยกราชเทวี และพักขบวนที่ถนนกำแพงเพชร จากนั้นมุ่งหน้าไปแยกจตุรพงษ์ จนมาถึงบริเวณ แยกยมราชมีแนวลวดหนาม แผงเหล็ก และถังน้ำพลาสติกของเจ้าพนักงานตำรวจกั้นแนวขวางถนน ทั้งหมดไว้ มีการเจรจากันระหว่างตัวแทนกลุ่มผู้ชุมนุมและเจ้าพนักงานตำรวจก่อน แต่กลุ่มผู้ชุมนุม

/ได้หรือร่ำ...

- ๔ -

ได้รื้อรั้วลวดหนามและแผงเหล็กกั้นออก ทั้งมีการขว้างปาสิ่งของใส่เจ้าพนักงานตำรวจ เจ้าพนักงาน
ตำรวจจึงนำรถน้ำฉีดใส่ผู้ชุมนุม แต่ผู้ชุมนุม สามารถผ่านวงกั้นของเจ้าพนักงานตำรวจจนไปถึง
หน้าทำเนียบรัฐบาล ตัวแทนกลุ่มผู้ชุมนุมยื่นหนังสือให้แก่ตัวแทนรัฐบาลมารับไป จากนั้นจึงประกาศ
ยุติการชุมนุม และโจทก์มีพยานตำรวจโทชัยณรงค์ ทรัพย์สาร รองผู้กำกับการสืบสวนสถานีตำรวจ
นครบาลพญาไท เป็นพยานเบิกความว่า พยานได้รับรายงานการสืบสวนจากกองบังคับการสืบสวน
สอบสวนตำรวจนครบาลจึงทราบว่ามีการนัดหมายชุมนุมในเฟซบุ๊กตามรายงานการสืบสวน เอกสาร
หมาย จ.๓ แผ่นที่ ๒ ถึงแผ่นที่ ๔ พยานจึงได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาให้ไปอำนวยความสะดวก
และป้องกันเหตุบริเวณพื้นที่อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ ซึ่งเป็นพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนครบาลพญาไท
วันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ พยานไปถึงที่เกิดเหตุเวลาประมาณ ๑๔ นาฬิกา ตั้งแต่เวลา ๑๕.๓๕ ถึง ๑๗
นาฬิกา มีผู้ร่วมชุมนุมทยอยมาร่วมชุมนุมประมาณ ๑๐,๐๐๐ คน จากนั้นกลุ่มผู้ชุมนุมเคลื่อนขบวน
จากอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิไปทำเนียบรัฐบาลเพื่อเรียกร้องให้นายกรัฐมนตรีลาออก
แก้ไขรัฐธรรมนูญและกฎหมายเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ เมื่อผู้ชุมนุมเคลื่อนขบวนจาก
อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ พยานติดตามไปในระยะห่างไปจนถึงบริเวณแยกยมราชซึ่งเป็นเขตสิ้นสุด
พื้นที่ที่พยานรับผิดชอบ ในวันเกิดเหตุ พยานไม่เห็นจำเลย เห็นว่า เมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๓
นายกรัฐมนตรีประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความร้ายแรงในเขตท้องที่กรุงเทพมหานคร

/โดยอ้างเหตุว่า...

โดยอ้างเหตุว่า “โดยที่ปรากฏว่ามีบุคคลหลายกลุ่มได้เชิญชวน ปลุกระดม และดำเนินการให้มีการชุมนุมสาธารณะโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายว่าด้วยการชุมนุมสาธารณะขึ้นในกรุงเทพมหานคร โดยใช้วิธีการและช่องทางต่าง ๆ ก่อให้เกิดความปั่นป่วนวุ่นวายและความไม่สงบเรียบร้อยของประชาชน มีการกระทำที่กระทบต่อชวบนเสด็จพระราชดำเนิน มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าการกระทำที่มีความรุนแรงกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ความปลอดภัยในชีวิตหรือทรัพย์สินของรัฐหรือบุคคลอันมิใช่การชุมนุมโดยสงบที่ได้รับการรับรองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ทั้งยังกระทบโดยตรงต่อสัมฤทธิ์ผลของมาตรการควบคุมการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ อันส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศที่อยู่ในภาวะเปราะบาง กรณีจึงจำเป็นต้องมีมาตรการเร่งด่วน เพื่อแก้ไขกรณีดังกล่าวให้ยุติได้อย่างมีประสิทธิภาพและทัน่วงที เพื่อให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายและรักษาความสงบเรียบร้อยและประโยชน์ส่วนรวม” ตามประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความร้ายแรงในเขตท้องที่กรุงเทพมหานคร เอกสารหมายเลข ๕ การออกข้อกำหนดออกตามความในมาตรา ๙ ประกอบมาตรา ๑๑ แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๓ ข้อ ๑ ที่กำหนดห้ามมิให้ชุมนุมนั้น มีวัตถุประสงค์ในการแก้ไขเหตุตามที่มีการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความร้ายแรง ดังนั้น การพิจารณาว่าการกระทำใดจะเป็นความผิดตามข้อกำหนดดังกล่าว จึงต้องพิจารณาประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน

๖ -

ที่มีความร้ายแรงในเขตท้องที่กรุงเทพมหานครเอกสารหมายเลข จ.๕ ประกอบด้วย ซึ่งตามประกาศ
สถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความร้ายแรงในเขตท้องที่กรุงเทพมหานครเอกสารที่ส่ง จ.๕ อ้างเหตุ
ในการประกาศว่า "...มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าการกระทำที่มีความรุนแรงกระทบต่อความมั่นคง
ของรัฐ ความปลอดภัยในชีวิตหรือทรัพย์สินของรัฐหรือบุคคล อันมิใช่การชุมนุมโดยสงบที่ได้รับการ
รับรองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย... กรณีจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีมาตรการเร่งด่วน
เพื่อแก้ไขกรณีดังกล่าวให้ยุติได้อย่างมีประสิทธิภาพและทัน่วงทีเพื่อให้มีการปฏิบัติตามกฎหมาย
และรักษาความสงบเรียบร้อยและประโยชน์ส่วนรวม" เมื่อข้อกำหนดดังกล่าวเป็นมาตรการเร่งด่วน
เพื่อแก้ไขกรณีที่มีการกระทำที่มีความรุนแรง อันมิใช่การชุมนุมโดยสงบที่ได้รับการรับรองตาม
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังนั้น การชุมนุมอันจะเป็นความผิดตามข้อกำหนดออกตามความ
ในมาตรา ๙ ประกอบมาตรา ๑๑ แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน
พ.ศ. ๒๕๔๘ ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๓ ข้อ ๑ จึงต้องเป็นการกระทำที่มีความรุนแรง อันมิใช่
การชุมนุมโดยสงบที่ได้รับการรับรองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๔๔ เมื่อพยานหลักฐาน
โจทก์ได้ความว่า จำเลยร่วมชุมนุมบริเวณอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ ต่อมาเมื่อกลุ่มผู้ชุมนุมเริ่มเคลื่อนขบวน
ไปยังทำเนียบรัฐบาล พยานโจทก์เห็นจำเลยเพียงยกแผงกันจรรยาภักดิ์กันทางไม่ให้รถผ่านแยกพญาไท
เพื่อให้ผู้ชุมนุมสามารถเดินขบวนได้อย่างสะดวกเท่านั้น โดยไม่ปรากฏจากพยานหลักฐานโจทก์

/ว่าจำเลย...

๗ -

ว่าจำเลยกระทำการใดอันเป็นการชุมนุมในลักษณะที่ไม่สงบและไม่ปรากฏว่าจำเลยมีอาวุธ ทั้งไม่ปรากฏว่าจำเลยมีการกระทำที่รุนแรง ส่วนที่ผู้ชุมนุมบางส่วนฝ่าแนวกันของเจ้าพนักงานตำรวจควบคุมฝูงชนนั้นก็ไม่ได้ปรากฏพยานหลักฐานว่าจำเลยเกี่ยวข้องในเหตุการณ์ดังกล่าว พยานหลักฐานโจทก์จึงยังฟังไม่ได้ว่าการกระทำของจำเลยเป็นการกระทำที่รุนแรง อันมิใช่การชุมนุมโดยสงบที่ได้รับการรับรองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๔๔ การชุมนุมของจำเลยจึงไม่เป็นความผิดตามข้อกำหนดออกตามความในมาตรา ๙ ประกอบมาตรา ๑๑ แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๓ ข้อ ๑ ส่วนความผิดฐานมั่วสุมหรือกระทำการอันใดอันเป็นการยุยงให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยนั้น เห็นว่า ฟ้องต้องบรรยายการกระทำทั้งหลายที่อ้างว่าจำเลยได้กระทำความผิดพอสมควรที่จะทำให้จำเลยเข้าใจข้อหาได้ดี ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๘ (๕) ประกอบพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. ๒๔๙๙ มาตรา ๔ และการพิพากษาลงโทษจำเลยต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงดังที่กล่าวในฟ้องตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๙๒ ประกอบพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. ๒๔๙๙ มาตรา ๔ โจทก์บรรยายฟ้องว่าจำเลยกับบุคคลผู้มีชื่อรวมประมาณ ๑๐,๐๐๐ คน ซึ่งมีจำนวนตั้งแต่ห้าคนขึ้นไป รวมตัวมั่วสุมหรือกระทำการใดอันเป็นการยุยงให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยบริเวณอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ

/จากนั้นเคลื่อน...

จากนั้นเคลื่อนขบวนไปยังหน้าทำเนียบรัฐบาลเพื่อเรียกร้องให้นายกรัฐมนตรีลาออก แก้ไขรัฐธรรมนูญ และแก้ไขกฎหมาย ดังนี้ โจทก์ไม่ได้บรรยายให้เห็นว่าจำเลยกระทำการใดอันเป็นก้ำมั่วสุ่มหรือยุ่งให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยบริเวณอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ การที่จำเลยกับบุคคลผู้มีชื่อรวมประมาณ ๑๐,๐๐๐ คน รวมตัวกันบริเวณอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ จากนั้นเคลื่อนขบวนไปยังหน้าทำเนียบรัฐบาล เพื่อเรียกร้องให้นายกรัฐมนตรีลาออก แก้ไขรัฐธรรมนูญและแก้ไขกฎหมายนั้น เป็นการรวมตัวกัน เพื่อเรียกร้องทางการเมืองตามปกติ ซึ่งพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔ ให้ความหมาย คำว่า “มั่วสุ่ม” ว่า “ซุ่มนุ่กันเพื่อกระทำการในทางไม่ดี เช่น มั่วสุ่มเล่นการพนัน” เมื่อฟ้องไม่ปรากฏ ว่าจำเลยกับผู้มีชื่อรวมตัวกันเพื่อกระทำการในทางไม่ดี การรวมตัวกันดังกล่าวจึงไม่ใช่การมั่วสุ่ม หรือกระทำการใดอันเป็นการยุ่งให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อย การกระทำของจำเลยตามที่บรรยาย ในฟ้อง จึงไม่เป็นความผิดฐานมั่วสุ่ม หรือกระทำการใดอันเป็นการยุ่งให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อย ตามข้อกำหนดออกตามความในมาตรา ๙ ประกอบมาตรา ๑๑ แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการ ในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๘ ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๓ ข้อ ๑ จำเลยจึงไม่มีความผิดตามฟ้อง กรณีไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยพยานหลักฐานและข้อเท็จจริงของจำเลย

พิพากษายกฟ้อง

นางสาววิรัชชา มงคลศิริ

พิพรรัตน์/พิมพ์

วันที่พิมพ์เสร็จ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๔